

РЕШЕНИЕ

№ 5797

гр. София, 13.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав,
в публично заседание на 21.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **564** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Е. А. Д. против Заповед №ЗСП/Д-С-М/1811/01.12.2021 г. на Директора на Дирекция "Социално подпомагане" – М. , с която ѝ е отказана месечна целева помощ по чл. 16б от ППЗСП , потвърдена с решение № 22-РД06-0440/30.12.2021 г. год. на Директора на Регионална дирекция "Социално подпомагане" – С.-град. Излагат се съображения, че постановената заповед е незаконосъобразна, тъй като е постановена в противоречие с материалноправните предпоставки на чл. 16б, ал. 1, т. 1-4 от ППЗСП. Оспорва се изводът на органа, че жалбоподателката е самоосигуряващо се лице, както и че като управител по договор за управление и контрол не е налице изискване за прекъсване на трудовата дейност на дружеството.

В съдебно заседание жалбоподателката се явява лично и поддържа жалбата.

Ответникът Директора на Дирекция "Социално подпомагане" С.-град, се представлява от юрк. Х., който оспорва жалбата.

От събраните по делото доказателства съдът установи следната фактическа

обстановка:

Оспорващата Д. е подал молба - декларация с вх. №ЗСП/Д-С-М/1811/08.11.2021 г. /л.67-70/за отпускане на месечна целева помощ за при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка. В заявлението е посочено, че е омъжена, с две деца, като и двете не посещават училище поради въведените ограничения във връзка с извънредната епидемична обстановка, като brutните доходи на семейството му през месеца, в който в училището е въведено ограничение във връзка с извънредната епидемична обстановка, са в размер на 1617,92 лева, формирани от трудова дейност. Към заявлението са приложени служебни бележки от работодателят, от която е видно, че жалбоподателката е в неплатен отпуск от 21.10.2021. до 04.11.2021г., и не може да извършва дистанционно работа от вкъщи и не получава парично обезщетение за временна неработоспособност или бременност и раждане. Представена е допълнително служебна бележка за ползван неплатен отпуск от 01.11.2021-30.11.2021г., както и че същата не е самоосигуряващо се лице, брутен доход за месец октомври 2021г. Изготвен е социален доклад от 29.11.2021г., от който е видно, че съгласно Заповед на министъра на здравеопазването считано от 21.10.2021г. до нова заповед се преустановяват присъствените учебни занятия за ученици от 1-12 клас., средномесечни ядоход на член от семейството е в размер на 404,48 лв.- под 150% от минималната работна заплата за страната, помощта за месец 10.2021г се изчислява на 325 лв. Предлага се отказ да се отпусне месечна целева помощ тъй като Д. е сомосигуряващо се лице, собственик на търговско дружество, за което няма данни да е с прекратена дейност. По повод подаване на жалба от Д. до Директора на РДСП С. град е изготвен доклад – становище от директора на ДСП М., според който семейството няма действащи трудови договори и не са осигурени, договорът за управление е вид граждански договор и следователно лицата не могат да ползват неплатен отпуск. По тези съображения се сочи, че издадената заповед е законосъобразна.

С оспорената в настоящото съдебно производство Заповед №ЗСП/Д-С-М/1811 от 01.12.2021 г., издадена от Директора на Дирекция "Социално подпомагане" М., на основание чл. 13, ал. 2 от Закона за социално подпомагане и чл. 28, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, на Д. е отказано отпускането на месечна целева социална помощ по чл. 16б от ППЗСП, тъй като същата е самоосигуряващо се лице, собственик на търговско дружество, за което няма данни да е с прекратена дейност.

Така постановената заповед е обжалвана по административен ред пред по-горестоящия орган и Директора на Регионалната дирекция за социално подпомагане С.-град е постановил свое решение № 22-РД06-0440/30.12.2021г., с която е отхвърлил жалбата като неоснователна. По делото са приложени доказателства, че решението е връчено чрез препоръчано писмо с обратна разписка, от която е видно, че датата на получаване е 05.01.2022г. Жалбата е депозирана чрез органа на 19.01.2022 г. съдът намира, че жалбата е подадена в срок, от надлежна страна и е процесуално допустима.

По делото са представени и приети като доказателства документите, съдържащи се в

образуваната административна преписка по издаването на оспорената Заповед и на потвърждаващото заповедта Решение на Директора на РДСП – С.-град.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

На основание чл. 168 от АПК, съдът извърши проверка на законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146, а не само на наведените в жалбата оплаквания.

Съгласно разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от ЗСП, на основание на която е издадена обжалваната заповед, социалните помощи се отпускат /респ. отказват/ със заповед на директора на дирекция " Социално подпомагане " или от упълномощено от него длъжностно лице след преценка на всички данни и обстоятелства, констатирани със социална анкета. Предвид предметното съдържание на обжалваната в случая заповед, тя е издадена от материално и териториално компетентния административен орган в лицето на Директор на Дирекция "Социално подпомагане" М.. Заповедта е издадена в изискуемата форма и съдържа минимално необходимите реквизити по чл. 59, ал. 2 от АПК, като по отношение на съдържанието ѝ и разпоредените с нея последици не се установява порок, обуславящ незаконосъобразността ѝ.

Съдебният контрол за материална законосъобразност на административния акт обхваща проверка дали са налице установените от издателя на акта юридически факти /изложени като мотиви в акта/, преценка на съответствието им с правната норма, посочена като правно основание за издаването на акта и преценка дали се следват разпоредените с акта правни последици.

В конкретния случай жалбоподателят е подал молба декларация за отпускане на месечна целева помощ по чл. 16б от ППЗСП.

Съгласно разпоредбата на чл. 12, ал. 1 от ЗСП, социалните помощи са месечни, целеви и еднократни, като условията и редът за отпускането, изплащането, изменянето, спирането, възобновяването и прекратяването на социалните помощи, се уреждат с правилника за прилагане на този закон с изключение на целевите помощи за отопление, които се уреждат с наредба на министъра на труда и социалната политика /чл. 12, ал. 4 от ЗСП/.

В случая жалбоподателката Д. е подала Заявление-декларация вх. №ЗСП/Д-С-М/1811/08.11.2021 за отпускане на месечна целева помощ по чл. 16б от ППЗСП. Правото на месечна целева помощ при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка за семейства с деца до 14-годишна възраст, е регламентирано с ПМС № 218 от 17.08.2020 г. за допълнение на Правилника за прилагане на закона за социално подпомагане /обн. ДВ бр. 77/01.09.2020 г. /. В новосъздадената разпоредба на чл16б, ал. 1 от ППЗСП е предвидено, че право на месечна целева помощ при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка имат семейства с деца до 14-годишна възраст, когато: т. 1 двамата или единият от работещите родители, или родител, отглеждащ сам дете, не може да извършват дистанционна работа от вкъщи и нямат възможност да ползват платен отпуск или не получава парично обезщетение за

временна неработоспособност; т. 2 двамата или единият от родителите, или родителят, отглеждащ сам дете, са останали без работа, но нямат право на обезщетение за безработица или размерът на получаваното обезщетение е по-нисък от средномесечния доход по, ал. 4; т. 3 двамата или единият от родителите, или родителят, отглеждащ сам дете, са самоосигуряващи се лица, които не могат да упражняват занаяти си поради въведените ограничения във връзка с извънредното положение или извънредната епидемична обстановка и т. 4 двамата или единият от родителите, или родителят, отглеждащ сам дете, по т. 1, 2 или 3 не получават обезщетение за бременност и раждане. Съответно в чл. 16б, ал. 3 и, ал. 4 от ППЗСП нормативно са регламентирани и други условия за отпускане на месечна целева социална помощ по чл. 16б от ППЗСП - децата да не са настанени извън семейството по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето; децата да не посещават училище или детска ясла и детска градина, както и предучилищните групи поради въведените ограничения в училището или в детското заведение във връзка с извънредното положение или извънредната епидемична обстановка и средномесечният доход на член от семейството за месеца, в който в училището/детското заведение са въведени ограничения във връзка с извънредното положение или извънредната епидемична обстановка, е по-нисък или равен на 150 % от минималната работна заплата.

От посочената регламентация следва извода, че месечната целева помощ по чл. 16б от ППЗСП има специфичен характер и е свързана с подпомагане на семействата с деца до 14-годишна възраст, когато децата не посещават училище или детска ясла и детска градина, както и предучилищните групи поради въведените ограничения в училището или в детското заведение във връзка с извънредното положение или извънредната епидемична обстановка и когато по отношение на родителите /респ. на единия родител или на родителя, отглеждащ сам дете/, е налице някоя от хипотезите по чл. 16б, ал. 1, т. 1 - т. 3 от ППЗСП и е изпълнено условието по чл. 16б, ал. 4 от ППЗСП за размера на средномесечния доход на член от семейството. А по аргумент от § 2 от ПЗР на ПМС № 322/23.11.2020 г. за изменение и допълнение на ППЗСП /обвързващ прилагането на чл. 16б от ППЗСП с обявено извънредно положение, съответно с извънредна епидемична обстановка на територията на Република България, свързана с разпространение на COVID-19/, следва извода, че за наличието на обуславящите правото на месечна целева социална помощ материалноправни предпоставки по чл. 16б, ал. 1, т. 1 - т. 3 от ППЗСП, преценката следва да се извършва в контекста на това дали възникването и съществуването на тези предпоставки е резултат от въведени ограничения във връзка с извънредно положение или извънредната епидемична обстановка на територията на страната, свързана с разпространение на COVID-19.

В конкретния случай не е спорно, че жалбоподателката има семейство, което обстоятелство е възприето и от ответника по делото и е отразено в оспорената заповед, след извършената служебна проверка. Поради въведените ограничения във връзка с извънредната епидемична обстановка в страната и издадена, двете деца няма да посещават училище в посочения период - т. е изпълнено е условието по чл. 16б, ал. 3, т. 2 от ППЗСП. Без съмнение изпълнено е и условието по чл. 16б, ал. 4 от ППЗСП средномесечният доход на член от семейството за месеца, в който в училището/детското заведение са въведени ограничения във връзка с извънредното положение или извънредната епидемична обстановка, да е по-нисък или равен на 150

% от минималната работна заплата. За да възникне правото на заявителката Д., като родител, на месечна целева помощ по чл. 16б, ал. 1 от ППЗСП, обаче е необходимо съществуването на още една материалноправна предпоставка, а именно по отношение на лицето да е изпълнена някоя от предвидените в условията на алтернативност хипотези на чл. 16б, ал. 1, т. 1 - т. 3 от ППЗСП.

Според административния орган, жалбоподателят следва да се счита за самоосигуряващо се лице като работеща по договор за управление и контрол на – У. Б.“ ЕООД, която е със статус активен. Основният спорен момент в настоящето производство е дали това търговско дружество осъществявало дейност през месеците октомври-ноември, за които месеци е поискана помощта и респективно дали жалбоподателят е бил осигуряван, получавал ли е възнаграждение за тази си дейност. В заповедта е посочено, че дружеството не е с прекратена дейност. Следва да се отбележи, че нито в ЗСП, нито в ППЗСП съществува основание за отказване на исканата месечна помощ по чл. 16б от ППЗСП, поради факта, че дружеството не е прекъснало дейността си. В контекста на това, не е ясно какво е вложил ответника в тези си твърдения - дали дружеството не е заличено в търговският регистър, дали търговецът е осъществявал търговска дейност през процесните месеци, както не е ясно и каква дейност същото осъществява в НАП.

По този повод следва да бъде взета предвид следната правна уредба:

Според разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО задължително осигурени за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица по този кодекс са управителите и прокуристите на търговски дружества и на еднолични търговци и на техните клонове, членовете на съвети на директорите, на управителни и надзорни съвети и контролорите на търговски дружества, синдиките и ликвидаторите, както и лицата, работещи по договори за управление на неперсонифицирани дружества. Според чл. 4, ал. 3, т. 2 от КСО задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт са лицата, упражняващи трудова дейност като еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски дружества, физическите лица - членове на неперсонифицирани дружества и лицата, които се облагат по реда на чл. 26, ал. 7 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. В същия смисъл допълнителната разпоредба на § 1, т. 3 от КСО дефинира понятието "осигурено лице" като физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. С оглед на тази законова уредба следва да се приеме, че вписването на лицето в Търговския регистър като управител на търговско дружество или като съдружник не е основание за осигуряването му по чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО, ако предприятието не осъществява търговска дейност, а вписаният управител не осъществява трудовите си функции срещу получавано възнаграждение за извършваната работа.

По отношение на управителите на търговски дружества е необходимо да се прави разграничение между личната трудова дейност на управителя от стопанската дейност на дружеството. У. и представителната власт на управителя произтича от вписването му в търговския регистър, поради което за трудова дейност се приема всяко действие, имащо отношение към функционирането на дружеството след вписването му в съдебния регистър. В конкретният случай се касае за договор по управление и контрол, което именно е дейност насочена към функциониране на дружеството. Управителите на търговски дружества се осигуряват задължително за всички осигурени социални рискове по реда на чл. 4, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Тук попадат изпълнителите по договори за управление и контрол на търговски дружества, еднолични търговци, неперсонифицирани дружества, както и синдиките и ликвидаторите. Следователно за целите на осигуряването наетите по ДУК, са приравнени на трудовите договори с малки изключения, най-същественото от които е, че ДУК не е обвързан с работно време и осигурителният доход не се изчислява пропорционално на отработеното време. Управителят може да ползва платен отпуск, но това трябва да се уговори изрично в самия договор за управление и контрол. Този вид договор не е трудов и за него не важат правата на работниците и служителите по Кодекса на труда. Отпуските на управител на фирма, назначен по договор за управление и контрол (ДУК), трябва да бъдат изрично уговорени в самия договор.

В тази връзка и при извършената служебна проверка съдът констатира, че в административното производство не са разгледани и обсъдени всички релевантни за изхода на спора обстоятелства, а именно: подлежи ли на задължително осигуряване жалбоподателят като управител и съсобственик на дружество с ограничена отговорност, осъществява ли това дружество търговска дейност и налице ли е упражняване на трудова дейност от неговия съсобственик и управител в лицето на жалбоподателя. Едва след като бъде установено дали жалбоподателят подлежи на задължително осигуряване като управител или съдружник на дружество с ограничена отговорност, за което получава възнаграждение, може да бъде даден отговор на въпроса дали се касае за самоосигуряващо се лице.

Въз основа на гореизложеното съдът намира, че оспорената заповед и постановена в противоречие с материалноправните разпоредби, поради което жалбата е основателна. С оглед обстоятелството, че естеството на казуса не позволява решаването му по същество от съда, преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне, съобразено задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с настоящото решение.

Видим от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София град,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Е. Д. Заповед №ЗСП/Д-С-М/1811/01.12.2021 г. на Директора на Дирекция "Социално подпомагане" – М. , с която ѝ е отказана месечна целева помощ по чл. 16б от ППЗСП , потвърдена с решение № 22-РД06-0440/30.12.2021 г. год. на

Директора на Регионална дирекция "Социално подпомагане" – С.-град.

ВРЪЩА преписката на Дирекция "Социално подпомагане" – М. за ново произнасяне по подаденото от Е. Д. заявление-декларация №ЗСП/Д-С-М/1811/08.11.2021г., съобразно с дадени в настоящото решение задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, като му определя 14-дневен срок за произнасяне.

Решението не подлежи на обжалване и е окончателно съгласно чл. 13, ал. 6 от Закона за социалното подпомагане.

СЪДИЯ: